

ENIGE MARIENE VONDSTEN VAN TERSCHELLING, III

door

Dick Hoeksema

(Een vervolg op de artikelen in CB 166 (pag. 434) en CB 167 (pag. 467).)

A. Nogmaals Turboella inconspicua (Alder).

In een monster fijn gruis (0,35 liter), bij elkaar gestreken ter hoogte van paal 22,8 op 2 april 1975, vond ik 70 exn van bovengenoemde soort, wat de totaalstand voor die vindplaats op 80 brengt (zie CB 167). De lijst "De mariene schelpen van Terschelling" meldt, buiten waarneming van Turboella inconspicua op (of in) drijvende voorwerpen, slechts één vondst. Het is mogelijk dat nadat bedoelde lijst gepubliceerd werd (in 1959), deze soort wel meer gevonden is op Terschelling. Publicaties hiervan zijn me echter niet bekend.

B. Brachystomia scalaris (Macgillivray)

Ook deze soort laat zich uitstekend vinden in fijn gruis:

4 exn, + pl 13 , 14-10-'72
 4 exn, + pl 10 , 15-10-'72
 3 exn, + pl 21.4, 25- 7-'74
 6 exn, pl 22.6, 25- 7-'74
 17 exn, pl 22.1, 2- 4-'75
 31 exn, pl 22.8, 2- 4-'75

Gekit aan byssusdraden van de mossel:

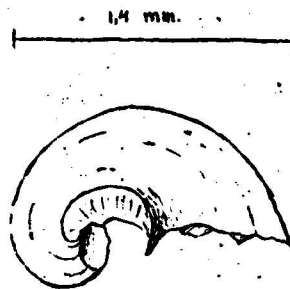
7 exn, + pl 11.8, 25-20-'74
 16 exn, pl 11 - pl 11.8, 18-10-'75.

Dat het gruis van paal 22.8 (2 april 1975) een gelukkige greep was blijkt ook uit de volgende twee vondsten:

C. Turbonilla elegantissima (Montagu), 1 exemplaar.

De lijst van Terschelling meldt enige vondsten van mei tot september 1959. De sculptuur van het horentje is aan één kant een weinig afgesleten, aan de andere zijde echter prachtig bewaard gebleven; aan de gave zijde is een dun laagje gestold "plaksel" waar te nemen, waardoor enkele zandkorrels aan het horentje zijn vastgekit. Waarschijnlijk heeft ook dit schelpje eens gediend als bouwsteen voor een schelpkokerwormhuisje. Tanis schreef in Zeepaard 22(2), 1962 dat van de vier exn die hij van deze soort vond, er drie afkomstig zijn van de kokertjes van Lanice.

D. Capulus hungaricus (L.), een gedeelte van een protoconch (det. G. Spaik). Bij mijn weten is deze soort nog niet eerder aangetroffen op Terschelling. Het betreft hier een bruin kronkeltje, met aan de binnenkant van de winding enige evenwijdige groefjes als enig waarneembare sculptuur. Om het tekeningetje dat ik gemaakt heb enigszins te kunnen plaatsen, is het nuttig een afbeelding (of een echt ex.) van C. hungaricus (L.) te bekijken, waarop de protoconch (= het embryonale gedeelte van de schelp) goed uitkomt (zie bijv. de foto's in het boekje van Ziegelmeier).

Capulus hungaricus (L.)
gedeelte protoconch
uit gruis, pl. 22,8
Terschelling 2 apr. 1975
coll. D.F. Hoeksema

LITERATUUR

- Tanis, J., 1962. Transport van mollusken aan de kust van Terschelling, II, Aanvoer door substraten - Het Zeepaard, 22(2).
- Tanis, J., en A.J.A. de Vries, 1959/'60. De mariene schelpen van Terschelling. Basteria, vol. 23, nrs. 4 en 5 en suppl. I, vol. 24, no. 3.
- Ziegelmeier, E., 1966. Die Schnecken der deutschen Meeresgebiete und brackigen Küstengewässer. - Helgoländ. Wissensch. Meeresunters., 13: 1-61.